

10 años
 sendo amig@s
 da terra

ESPECIAL DÉCIMO ANIVERSARIO

pensa globalmente, actúa localmente

**Amigos
 da Terra**

boletín informativo
 nº1 - primavera/verán [08]

10 anos sendo amig@s da terra

Amigos da Terra **xurde** en Galicia como **unha iniciativa para promover a participación** social na resolución dos problemas ambientais, como un espazo de reunión no cal a cidadanía puidera opinar, discutir, propoñer e actuar ante as inminentes agresións ao medio ambiente.

O traballo constante na elaboración de proxectos que implicasen á cidadanía no medio ambiente, fixo que a asociación fora medrando e abrindo-se á posibilidade de contar con máis persoal, contratado e voluntarios/as, logrando así a **participación** nas actividades da asociación, baixo **dous eixes principais de actuación**:

- **reivindicación e activismo**
- **sensibilización e educación ambiental**

Nestes **10 anos de existencia**, Amigos da Terra quere dicir que todo o que acadamos non podía ser posible sen o traballo de tod@s nosos soci@s, colaborador@s, voluntari@s e o equipo técnico.

Entramos nunha nova fase, por iso invítovos para que xuntos sigamos facendo **Propostas Sustentables**.

s umario

recursos

03 Editorial

04 Asesoría xurídica

O medio ambiente en mans da lei

06 As Corcerizas

Centro de educación ambiental

07 Voluntariado europeo

08 Cambio Climático

A crise climática, un reto para a humanidade

09 Cooperación con enfoque ambiental

A clave para a erradicación da pobreza

10 Consumo sustentable

Ti decides como

12 Residuos

Compost, a enerxía que precisa Galicia

14 Acción Local

Grupo Comarcal Pontevedra

15 Opinión

Xulio López, dez anos sendo amigo da terra

áreas de traballo

Boletín informativo [1] editado por:

Amigos da Terra

Rúa da Concordia 20 - 2º Esquerda, 32003 Ourense

www.amigosdaterra.net - info@amigosdaterra.net

Impreso coa colaboración da:

Dirección Xeral de Política Lingüística - Xunta de Galicia

Dirección e coordinación: Judith Sing

Fotografías: ©Amigos da Terra

Equipo de redacción: María Durán, Belén Fervenza, Montse Valencia, Analia Moares, Ángel Dorrio, Paula Vidal, Cristina Gómez, Judith Sing

Deseño e maquetación: ekinocio comunicación

Imprime: Grupo Sanmartín, S.L.

DL: OU 159-2007 **ISSN:** 1888-6590

Impreso 100% en papel reciclado

Publicación de carácter gratuito

NOTA:

Amigos da Terra non se fai responsable das opinións verquidas por persoas alleas á edición deste boletín, ben sexa en citas textuais ou en entrevistas persoais.

Judith Sing
PRESIDENTA DE
Amigos da Terra

Pensar
globalmente.
Actuar
localmente.

Amigos da Terra é unha organización ecoloxista que se destaca por plantexar unha actitude de defensa do medio ambiente, realista e construtiva, e que conta cun número considerable de socios e socias que distribuídos polo territorio galego, conforman grupos comarcais co obxectivo de abordar os problemas ambientais máis locais.

Promovemos a implicación da xente na protección do medio ambiente, a través dun servizo de **Asesoría Xurídica** gratuito que permite que a cidadanía participe denunciando as agresións ambientais.

Como entidade caracterizada por plantexar propostas sustentables, nace **As Corcerizas, o noso Proxecto Educativo máis importante e máis representativo**. A través deste centro canalizamos as nosas políticas e ofrecémosche un lugar onde podes vivir a experiencia de gozar nun ambiente coherente co medio, enerxías renovables, bioconstrución, agricultura ecolóxica, compostaxe... son parte das singularidades deste lugar.

Cada vez máis, promovemos o **voluntariado local e internacional**, outorgando un espazo onde a cidadanía pode canalizar os seus desexos de participar a prol do medio ambiente; e o asociacionismo porque permítenos estar representados na sociedade, logrando así que as actividades teñan máis repercusión social.

Durante os últimos anos **Amigos da Terra** centrou os esforzos en catro áreas de traballo:

- **Cambio climático:** Na actualidade temos un reto o que nos enfrontar: o cambio climático. Reverter é cousa de todos/as. A través da educación e a sensibilización mediante campañas, ofrecemos solucións aplicables a nosa vida cotiá: A aposta, o dinosauro carbónico, fai o camiño con nós contra o cambio climático son algunhas das accións enfocadas ao aforro enerxético e a redución dos gases de efecto invernadoiro, todo isto sen esquecer a reivindicación e a mobilización social.
- **Consumo Sustentable** centramos os nosos esforzos na sensibilización e educación da cidadanía sobre o papel que desempeña o consumidor á hora de elixir que produtos mercar, sempre baseándose nun criterio ético e ecolóxico. Traballamos en campañas que estean dirixidas a reivindicar a soberanía alimentaria dos pobos. **Comercio xusto, Agricultura ecolóxica, transxénicos**, son algunhas das liñas que abordamos; implicamos aos concellos e a outras entidades para que se promova a declaración en Galicia de, **“Zonas libres de Transxénicos”**.
- **Cooperación ao desenvolvemento:** cun enfoque ambiental porque cremos que o verdadeiro desenvolvemento é aquel que preserva e mellora as bases ambientais, garantindo o desenvolvemento integral (social, eco-

nómico, cultural) da sociedade humana. Estamos traballando para ser un referente en Galicia, é así que a Dirección Xeral de Cooperación ven valorando positivamente os nosos proxectos.

- **Residuos:** caracterízase pola sensibilización e a promoción da redución dos residuos, implicando á poboación en proxectos concretos como a compostaxe, unha opción á descentralización da xestión dos residuos orgánicos; ademais incidimos na administración para que dirixa as políticas cara a unha xestión sostible e coherente co medio. Na actualidade traballamos, **en Arzúa, Carballiño e Piñor**. O noso traballo foi galardoado co premio “Ecoexemplos 2006” outorgado pola Obra Social Caixa Madrid a entidades que destacan polas súas actividades a prol do medio ambiente.

Ao longo destes 10 anos contamos cun **grupo forte na provincia de Pontevedra** que destaca por un ecoloxismo activo, participativo e propositivo, e que desenvolve diferentes proxectos e campañas reivindicativas e de información ambiental.

Na actualidade estamos traballando en **fortalecer a nosa asociación** a través dun **Plan Estratéxico** que nos permitirá definir as liñas prioritarias a seguir nos próximos anos.

Queremos ser máis, **ACHÉGATE!!!, IMPLÍCATE!!!, PARTICIPA!!! ASÓCIATE!!!** para poder facer deste mundo un lugar mellor.

O medio ambiente en mans da lei

xuridico@amigosdaterra.net

a asesoría
xurídica

A formulación de denuncias é un trámite habitual da asesoría xurídica de Amigos da Terra. A través das mesmas ponse en coñecemento dos órganos administrativos a existencia de agresións ao medio ambiente.

Neste senso, xoga un papel primordial a comunicación das presuntas irregularidades ambientais detectadas polo cidadán, xa que pode acontecer que a asociación non estea ao tanto de moitas delas.

Como organización con personalidade xurídica propia, Amigos da Terra ten a capacidade para solicitar a apertura de investigacións pola presunta

existencia de delitos e infraccións ambientais.

Amigos da Terra dispón do gabinete xurídico dende os inicios da súa andadura, alá polo ano 1.997. A través deste servizo ofrécese dun xeito gratuito, asesoramento legal e información xurídica a todas aquelas persoas que se acheguen ao mesmo.

O ámbito de actuación é autonómico, pero pode traspasar as fronteiras galegas interpondo denuncias ou abrindo investigacións por casos acontecidos no resto da Península.

A importancia da colaboración dos integrantes dos grupos co-

marcais, Pontevedra e proximamente Santiago de Compostela, dálle un sentido de máxima protección á grande parte do territorio galego, xa que as posibles deficiencias ambientais destas zonas son comunicadas de primeira man á asesoría xurídica da asociación.

Así mesmo, supoñen un recurso de grande importancia os “ecovixías”, programa xurdido no ano 2002 e integrado por voluntarios/as que adican o seu tempo á comprobación e investigación de posibles infraccións que se cometen no medio ambiente, facilitando probas presenciais ás denuncias presentadas.

O eixe principal de traballo é a protección do medio ambiente, ben xurídico caracterizando por unha deficiente regulación para a súa protección e por ser un obxecto de escaso interese político.

Ademais é un suxeito receptor de danos, algúns deles irreparables. O traballo que se fai implica a loita polo recoñecemento legal e administrativo dun entorno de recursos limitados e pola protección dos mesmos como garantía dun futuro sustentable.

Para levar a cabo o seu traballo, a asesoría xurídica dispón dunha ampla lexislación xurí-

dico-ambiental. Cada un dos casos nos que se traballa, inicianse coa apertura das investigacións necesarias que levan a corroborar a situación do que se denuncia.

O obxectivo: obrigar a cumprir a lei ditada ao efecto para acadar un medio ambiente axeitado.

A constancia permitiu que a labor de Amigos da Terra sexa eficaz, acadando diversos logros ao longo destes anos e recuperando un entorno natural axeitado. Algúns exemplos foron:

- A **“Chega de Bois”**. Deuse fin a un espectáculo ilegal con animais que consistía en enfrontar a dous bois para deleite do público, causándolles lesións físicas e dor. Neste caso, a falla de autorizacións polos organismos competentes e a reincidencia por parte do concello no incumprimento da Lei de protección animal, fixo que este ano suspenderan o espectáculo pondo fin a 8 anos de maltrato animal.
- As **explotacións mineiras a ceo aberto**. Outra das maiores preocupacións do gabinete é o tema das canteiras, xa que producen miles de escombros e feridas nos montes ao longo de moito tempo. Recentemente viuse de interpor a través dunha denuncia de Amigos da Terra, unha cuantiosa sanción

e a obriga de restaurar o espazo natural afectado pola empresa explotadora, rematando así coa desfeita feita sobre o río Luruda en O Courel.

- As **trabas ou cepos dos equinos en montes galegos**, foi outra das accións emprendidas desde a asesoría dando a coñecer publicamente unha situación de ilegalidade por maltrato animal e obtendo, incluso, compromiso xudicial por parte da Fiscalía de Pontevedra que xa leva encausados a 3 presuntos maltratadores por un delito recollido polo Código Penal e contra a seguridade do tráfico. O monte galego, segundo integrantes de Amigos da Terra, está vendo diminuídos os casos de cabalos e eguas con trabas ou cepos inmovilizadores causantes de lesións e dores e da imposibilidade de que estes animais escapen do lume ou de depredadores.
- O acordo de supresión por parte da Consellería de Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible do **valado cinexético do Bidueiral de Montederramo**, que estaba afectando gravemente á biodiversidade e tendo unha grande repercusión non só ambiental, senón tamén social, supuxo unha decisión aplaudida por Amigos da Terra, pois levaba anos traballando niso.

Ecovixancia na canteira
A Campa (O Courel)

- Finalmente, a mesma Consellería anunciou o **selado e clausura de dous vertedoiros** de residuos sólidos urbanos do municipio courelá de Folgoso do Courel, sendo outro dos obxectivos da asociación por canto viña traballando desde facía máis dun ano no caso. Amigos da Terra colaborou na elaboración dunha reportaxe, para unha revista de ámbito estatal, pola que se facía pública a grandes voces a existencia desta situación que podía devir irreversible.

Amigos da Terra vai continuar traballando para que dende as administracións cúmprese o

contido que marca a lei, defendendo sempre a súa interpretación extensiva e loitando na mellora da mesa.

O por que desta necesidade responde a unha demanda social e ambiental por canto o cidadán xa non está disposto a que continúen impunes as agresións ao medio ambiente e por outro lado, por canto non se poderá garantir un medio ambiente axeitado nos vindeiros anos de continuar coa expansión incontrolada e atentatoria en contra dos recursos naturais existentes.

Aula de natureza e comedor feitos con criterios de bioconstrución

Ruta interpretativa ambiental con nenos/as; montañas de San Mamede

Obradoiro de Musicoterapia

Consumo responsable: alimentación ecolóxica e comercio xusto

Mostrando realidades espertando conciencias

Centro de educación ambiental As Corcerizas

info@ascorcerizas.com

As Corcerizas preséntase como un proxecto vangardista en Galicia ao estar concibido seguindo unha óptica de **desenvolvemento sostible** dende a súa planificación, construción e uso. Emprega técnicas e materiais de **bioconstrución e arquitectura bioclimática**, cubrindo as súas propias necesidades enerxéticas a partir de **fontes renovables** (solar térmica, solar fotovoltaica, eólica, microhidráulica e biomasa). Ademais, a **depuración biolóxica das augas residuais** mediante a utilización de plantas flotantes (macrofitas), xunto coa **compostaxe** dos sólidos orgánicos, dota ao Centro dunha case total autosuficiencia na xestión de residuos.

O proxecto educativo desenvólto por Amigos da Terra é unha aposta seria e contrastada por unha Educación Ambiental de calidade, comprometida, crítica, activa, participativa, aberta e plural. Non só en base a aportar información senón tamén e sobre todo, a proporcionar experiencias directas e persoais que impliquen aos e ás participantes na problemática ambiental, e se traduzan en comportamentos e actitudes responsables para ser parte da súa solución.

A localización do Centro en plena Serra de San Mamede, pertencente ao Macizo Central Ourensán (Rede Natura 2000), resulta un enclave excepcional para a posta en práctica dunha diversa oferta de actividades de achegamento ao medio, as cales presentan un obxectivo común: sensibilizar, educar e informar sobre a necesidade dun desenvolvemento sostible, principalmente centrado no eido do cambio climático.

Para apreciar o que As Corcerizas representa hoxe en día, é fundamental coñecer a súa orixe e ser conscientes de que houbo unha importante etapa inicial chea de ilusión, confianza pero tamén de moito traballo. Un período decisivo que abriu a senda pola que hoxe camiñamos.

É por isto que debemos valorar e agradecer a perseveranza, entusiasmo e enerxía proxectada polas/os voluntarias/os, socias/os, traballadoras/es, colaboradoras/es, veciñas/os e en xeral, por todas aquelas persoas que non dubidaron en axudar e dar vida a un sono... As Corcerizas.

O servizo voluntario europeo

voluntariado.galicia@amigosdaterra.com
sve@amigosdaterra.net

Actividade dun obradoiro de voluntarios europeos

Amigos da Terra leva traballando desde o ano 2000 co *Programa Xuventude* da Unión Europea, especialmente dentro da acción do Servizo Voluntario Europeo (SVE), desenvolvendo diferentes iniciativas dirixidas aos mozos e mozas de 18 a 30 anos.

Este programa ten como obxectivos principais:

- promover a participación da xuventude,
- potenciar a solidariedade e promover a tolerancia;
- ser unha experiencia de formación fora do ámbito formal.

Os mozos e mozas participan nun proxecto útil de voluntariado desde o punto de vista social, ao mesmo tempo que adquiren unha experiencia formativa enriquecedora que lles será de gran valor no seu futuro. Este programa permítelles coñecer outros países da Unión Europea, outra cultura, outros idiomas e ofrece a posibilidade de intercambiar experiencias con outras persoas de Europa.

Os proxectos do Servizo Voluntario Europeo requiren a colaboración de tres socios: asociación de envío, voluntario e asociación de acollida. Para poder realízalos, a entidade de envío facilita os tramites administrativos e busca proxectos nunha entidade de acollida na que se pode integrar o voluntario en función dos seus intereses e motivacións. As persoas voluntarias non precisan ter unha formación

específica, nin coñecementos de idiomas, só teñen que ser capaces de comunicarse e ter ganas de aprender.

Os voluntarios poden participar nun proxecto de voluntariado europeo durante un período que vai dende dous meses ata un máximo dun ano. As temáticas dos proxectos son moi diversas: protección do medioambiente, integración social, conservación do patrimonio, desenvolvemento cultural, etc. Todos os gastos de desprazamento, aloxamento, manutención, formación lingüística e seguro están financiados de tal xeito que o voluntario non ten que pagar nada.

Ao longo destes anos uns trinta mozos e mozas europeas procedentes de diferentes países, dende Hungría até Finlandia, participaron nos diferentes proxectos de Amigos da Terra, deixando cada un deles a súa pegada. Así mesmo enviamos a unha vintena de mozos galegos a outros países europeos.

Nosa experiencia como organización de acollida e de envío de voluntarios/as europeos/as é valorada moi positivamente, xa que conseguiu que o traballo dos voluntarios contribuíra ao desenvolvemento das actividades dos nosos proxectos, e paralelamente tamén supuxo unha mellora das habilidades, capacidades e desenvolvemento persoal do propio voluntario/a, facilitando posteriormente a súa integración social e profesional.

Desde Amigos da Terra queremos animar a todos os mozos e mozas que non desaproveiten esta oportunidade e que participen no noso programa de voluntariado, e no programa do SVE-Servizo Voluntario Europeo, xa que é unha experiencia única que lles aportará moitas cousas boas.

Actividade realizada co apoio de voluntarios europeos

Xira do Dinosaurio Carbónico, Santiago de Compostela

A crise climática

Un reto para a humanidade

cambioclimatico@amigosdaterra.net

Máis información:

www.amigosdaterra.net

www.tierra.org

www.foeeurope.org

www.foei.org

Atopámonos nun punto de transición, no que abordar exitosamente o desafío climático require construír un movemento social capaz dunha transformación moito maior e máis rápida que ata a do momento. Este movemento deberá ser moito máis que un movemento ecoloxista, pois precisará abordar cuestións centrais de inequidade e sobreconsumo que se atopan na raíz da crise climática e da crise ambiental a ela asociada. Nese camiño está Amigos da Terra, a través da educación ambiental e do activismo que promove.

Que te apostas a que é posible frear o Cambio Climático?

Levamos sete anos apostando por revertir a situación actual na busca de solucións para acadar a redución nas emisións dos gases do "efecto invernadoiro". A creatividade, o pensamento crítico, a "cultura da medida" e a participación son as bases da Campaña de Educación Ambiental **A Aposta**.

Coa Campaña do **Dinosaurio Carbónico**, baixo o lema "*Non te convirtas nun fósil, tod@s contra o cambio climático!*" levamos as nosas protestas ás empresas. Amigos da Terra dirixiu o dinosaurio á central térmica de As Pontes (Endesa), xeradora da maior cantidade de enerxía eléctrica do estado en base á queima de hidrocarburos, sendo a industria máis contaminante de España, e a novena de Europa. Nesta acción fomos quen de mobilizar a máis de 3000 persoas en toda Galicia, con accións en Santiago e Ourense.

A Campaña **Fai o camiño con nós contra o cambio climático** celebrouse co motivo da XI Conferencia de Cambio Climático das Nacións Unidas (COP11). Tratábase de recoller mensaxes da cidadanía para facer un "camiño" contra o Cambio Climático, para que os políticos reunidos en Montreal (Canadá) non quedaran indiferentes ás nosas peticións. Desde Galicia recolléronse preto dun millón de mensaxes para esixir unha

nova e verdadeira actuación dos líderes mundiais para conter as emisións de gases invernadoiro.

Na última *Conferencia de Cambio Climático das Nacións Unidas* celebrada en Bali, Indonesia no 2007 (COP13), gobernos de todo o mundo xa consideran o cambio climático como problema fundamental a afrontar neste século XXI. Soamente falta que estas intencións se traduzan en políticas reais e en prácticas que poñan freo as emisións de gases efecto invernadoiro, evitando unha subida de + 2°C antes do 2050, que porían en perigo a vida tal e como a entendemos na actualidade.

A nosa actitude e a nosa confianza no poder de todo/as e cada un/ha de nós, fainos crer que estamos a tempo de mudar a situación, de facer posíbel un cambio de actitude cara a unha nova cultura da sustentabilidade.

Sigamos neste camiño sendo Amigos da Terra.

Campaña "A Aposta"

Campaña "Fai o camiño con nós", Ourense

Cooperación con enfoque medioambiental

A clave para a
erradicación da pobreza

cooperacion@amigosdaterra.net

Se algo caracteriza a Amigos da Terra do resto de Organizacións que se adican a cooperación é o **Enfoque ambiental** no seus proxectos, pero sobre todo a súa **visión integral**, que inclúe aspectos de melloras económicas, sociais e ambientais. O noso fin último na cooperación é lograr que as administracións e as organizacións que traballan en cooperación poidan incluír este aspecto sen que sexa un parágrafo engadido. Queremos que se asegure a sostibilidade dos proxectos e dos fondos que a eles se asignan, a través da implicación total das comunidades beneficiarias en todas as fases do proxecto.

Consideramos que o *verdadeiro desenvolvemento* é aquel que preserva e mellora as bases ambientais. Polo tanto, para manter a saúde da biosfera é necesario garantir o desenvolvemento integral (social, económico, cultural) da sociedade humana.

Neste senso, as políticas dos nosos proxectos de cooperación céntranse en:

1. **Cooperación e non intervención:** sempre baseada no respecto dos dereitos e opinións das comunidades locais.
2. **Visión Plural de desenvolvemento:** crecemento económico,

igualdade, participación social, sostibilidade ambiental e interculturalidade.

3. **Igualdade social e interxeracional** como un obxectivo constante da cooperación.
4. **Visión a medio prazo en todas as accións**, escapando do carácter *cortoplacista* dos proxectos.
5. **Pluralidade** en canto aos actores e **búsqueda de sinerxías** que fortalezan o proceso.
6. **Promoción do traballo feito**, a través da sensibilización.
7. **Creación das capacidades locais** e incorporación efectiva real dos beneficiarios

Os proxectos que desenvolvemos baséanse principalmente no fortalecemento institucional, conservación e pesca, ordenamento territorial e ambiental, ecoturismo comunitario, produción sostible, educación ambiental e capacitación, protección e control dos recursos naturais, investigación e divulgación.

Na actualidade estase a traballar en Nicaragua e O Salvador, con posibilidades de estendernos a Honduras, para así abranguer todo o **Golfo de Fonseca**, pero sen esquecer a imprescindible sensibilización en todo o ámbito galego.

Consumo sustentable Ti decides como

consumosustentable@amigosdaterra.net

Andaina ao bidueiral
de Montederramo

Dende Amigos da Terra pensamos que **NON** é sostible o actual sistema de consumo adoptado pola sociedade, porque nos está a levar ó malgasto. Debemos pór solucións a tanta desigualdade a través dos mecanismos que como membros desta sociedade de consumo temos: **a nosa elección** á hora de mercar repercute en varios factores non só ambientais, senón tamén sociais. Este xesto convértenos en cidadáns activos e decisivos nos cambios que queremos xerar na sociedade.

Con esta liña de actuación apostamos por un *Desenvolvemento Sustentable* baseado:

- nun uso máis eficiente dos recursos naturais, outorgándolles un valor en función da súa escaseza e esgotamento;
- nun respecto pola biosfera e os seus ecosistemas naturais;
- nun consumo máis responsable, no que se valore a utilidade, durabilidade e posibilidades de adquisición á hora de elixir un determinado produto;
- nun prezo xusto, que contemple os dereitos dos traballadores, a non explotación infantil, os consumos enerxéticos e a mobilidade.

Amigos da Terra leva anos traballando na promoción de hábitos de consumo que teñan en conta criterios éticos e ecolóxicos. Con este motivo, a asociación realiza actividades encamiñadas a informar e sensibilizar dos problemas medioambientais e sociais derivados dun consumo desmesurado

Campaña de tranxénicos, Ourense

Campaña de comercio xusto, Ourense

e irreflexivo, aportando alternativas para crear unha sociedade máis xusta e sostible. As nosas accións van encamiñadas á promoción da:

- Busca de alternativas baseadas no desenvolvemento sustentable.
- Protección da biodiversidade.
- Apoio dun comercio xusto.
- Apoio do comercio local, das canles curtas de comercialización e da produción artesan.
- Apoio da agricultura e alimentación saudables e respectuosas co medio ambiente.

Amigos da Terra busca potenciar todas aquelas accións que vaian encamiñadas a reivindicar a **soberanía alimentaria** dos pobos, contemplando todas aquelas vías que teñan en conta a autosuficiencia, o desenvolvemento sustentable e a identidade cultural e natural dos pobos, como as ferramentas básicas para acadar un modelo de sociedade máis xusta e respectuosa co medio ambiente.

Dende a nosa asociación pensamos que non se debe basear o progreso nun uso abusivo dos nosos recursos, plantexado sempre dende a mentalidade do curto prazo. Hai que crear sociedades máis estables e perdurables a longo prazo e, para acadalo, haberá que facer un uso máis responsable e razoable dos recursos.

“Axúdanos a facer posible un consumo máis axeitado ó noso tempo; convidámote a convertirte nun Consumidor/a Responsable!!!

Composteiro en acción

Amigos da Terra leva dez anos denunciando os problemas derivados da sociedade de consumo no referente a xeración de residuos, promovendo alternativas á súa xestión que pasan, sen dúbida, por un cambio de dimensións estratéxicas nas políticas públicas, pero tamén por un cambio nos hábitos cotiás dos galegos e das galegas.

A raíz do problema reside na promoción dun modelo de crecemento baseado no consumo. Na nosa sociedade do “usar e tirar” o incremento dos residuos é proporcional ao crecemento da riqueza. A sobreembalaxe dos produtos industriais, a redución da súa vida útil, o aumento da poboación e a perigosa relación entre riqueza e produción de residuos deixan un panorama pouco alentador.

Un incremento anual na produción de lixo por habitante ano do 5% (o dobre que o PIB)¹ en Galicia están a facer deste problema un reto no que Amigos da Terra ten moito que propor.

A situación en Galicia

En 2001, co “plan de xestión de residuos sólidos urbáns (RSU) de Galicia” que colocaba a incineración centralizada na planta de SOGAMA como única solución á xestión do lixo, a necesidade de dar unha resposta cidadá e de aportar alternativas, fixo que se creara dende Amigos da Terra unha área de traballo específica para tratar esta problemática, cun primeiro obxectivo: promover modos de xestión de lixo alternativos ás prácticas contaminantes que existían ata o momento. Unha das vías polas que se apostaba xa daquela, e na que aínda se traballa, é a **compostaxe doméstica**, unha alternativa máis que viable, por dúas razóns principais²: a **descentralización da xestión** da parte orgánica (que representa preto do 50% en peso e volume do total), evitando a contaminación xerada polo transporte ás plantas xestoras e polo tanto o pago por parte de cidadáns e concellos, e o **peche do ciclo** dos residuos, que reduce perdas de enerxía producindo un insumo agrícola de altísima calidade.

Pola contra, o modelo de xestión actual só nos deixa unha pobre porcentaxe de recuperación (un 8% de residuos)³, 5 millóns de euros de beneficios para unha soa empresa e centos de miles de toneladas de residuos que forman xa unha inmensa pila de 1,8 millóns de toneladas⁴.

1 El País, 6-9-07 <Sogama rebosa su capacidad desde el año de arranque>

2 Amigos da Terra, 2006 <Manual de Compostaxe>

3 Xunta de Galicia, 2006 <Plan de Residuos Sólidos Urbáns de Galicia>

4 A empresa é SOGAMA, e os datos son do 2006

Visita composteiro en Carballiño

Proceso de compostaxe en Piñor

Compost acadado, O Barco de Valdeorras

Temos solucións, pedimos vontade

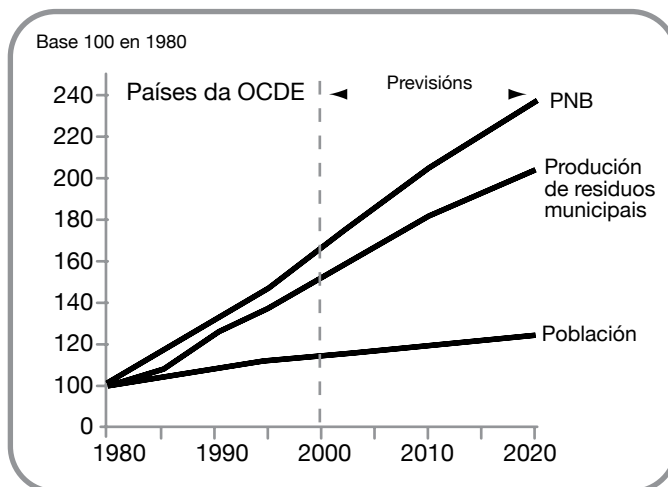
Desde Amigos da Terra pensamos que *o mellor residuo é aquel que non se produce* e sabemos que máis do 80% dos que se producen poderían ser reempregados ou reciclados, polo que propomos as seguintes liñas básicas de actuación⁵:

1. Promoción de políticas de **prevención na xeración de residuos**.
2. **Mellora da recollida selectiva**.
3. **Promoción da xestión descentralizada facendo fincapé na compostaxe doméstica**, todo isto acompañado do **abandono da incineración**.

Redución, descentralización e compostaxe constitúen polo tanto as liñas principais da área de residuos. A presión política destinada a convencer aos poderes públicos e económicos de que este é o camiño, e o traballo continuo na sensibilización dos cidadáns sobre as problemáticas derivadas do actual modelo de consumo son as ferramentas coas que Amigos da Terra traballa para acadar a solución a este problema.

5 Amigos da Terra, 2007 <Posicionamento da Área de Residuos>

NB-Residu: Le monde diplomatique, Atlas 2006
<La planète en danger, Déchets, les recycleurs et les recyclés>

FONTE: OCDE, 1999

Acción local

Grupo comarcal pontevedra

vigo@tierra.org

Campaña de limpeza de montes

Participantes na campaña de limpeza das praias

Voluntarios coidando das aves danadas

A actividade de **Amigos da Terra** na provincia de Pontevedra remóntase a máis de 9 anos, nun principio como grupo local en Vigo, e na actualidade como grupo comarcal Pontevedra.

Socios/as, activistas e voluntarios/as conforman o equipo humano do grupo, centrando o seu ámbito de actuación sobre todo en Vigo e Redondela.

A consigna principal do grupo foi, desde sempre, o traballo a nivel local a través dun ecologismo activo, participativo e propositivo.

Son moitas as actividades levadas a cabo polo grupo ao longo deste tempo: campañas, denuncias, obradoiros, mesas informativas, manifestacións, colaboracións coa prensa en programas de televisión e radio, etc.

O grupo amosouse moi activo durante a marea negra do Prestige, participando como voluntarios/as no centro de recuperación de aves petroleadas do Campiño e no centro de recepción de aves de Gondomar.

Non foi menor o compromiso adquirido durante a “vaga de lumes” que asolaron a provincia no verán do 2006, colaborando en labores de extinción e participando na redacción dun díptico con medidas encamiñadas á protección do solo forestal despois dun incendio.

Son varias as colaboracións con outras entidades sociais, participando conxuntamente en diferentes accións: celebración do día das aves, campaña contra a Organización Mundial do Comercio (OMC), denuncias medioambientais, ...

Na actualidade o grupo está inmerso en campañas sobre consumo sustentable e participa activamente en actos reivindicativos en defensa do patrimonio natural de Galicia. Ao longo do ano 2007 desenvolvemos unha campaña específica que tiña que ver coa **Declaración de Zonas Libres de Transxénicos**, na que traballaremos na Provincia de Pontevedra.

O noso obxectivo a curto prazo é poder incrementar o número de colaboradores/as e aumentar a oferta de actividades para lograr a concienciación e a participación de tod@s.

Únete a nós. Teu apoio é importante!!!

Dez anos de traballo é unha cifra valeira, que non fai xustiza ao enorme traballo realizado e a tanto esforzo vital desenvolto nesta organización que a finais de 1997 comeza unha morea de rapaces inxenuos e soñadores, ao decidir pór en activo este proxecto ambiental en terras galegas.

Dende o primeiro momento queriamos formar unha organización constructivista e positiva, fuxindo do modelo da crítica fácil e sen aportar solucións, buscando aliados na sociedade civil e nas administracións públicas na busca de solucións aos problemas ambientais, aínda que sen renunciar a reivindicación e a presión política cando a situación o require. Foi así que se crea Amigos da Terra, unha asociación de medio ambiente que presta un conxunto de servizos para empoderar á cidadanía e facilitar o exercicio dos seus dereitos ambientais.

Hoxe un pode botar a vista atrás e sentirse orgulloso de pertencer a unha organización que conseguiu transformar en realidade moitos sonos ecoloxistas: xestionar un Centro de Educación Ambiental como As Corcerizas, referente para a educación ambiental e expresión máxima da coherencia ambiental e enerxética; desenvolver proxectos de cooperación para o aproveitamento sostible dos recursos naturais; implantación da compostaxe doméstica en distintos concellos; promoción da eficiencia e aforro enerxético a través do proxecto a Aposta, e un longo etcétera. Ademais sintome satisfeito porque Amigos da Terra segue a ser unha organización libre e independente que continúa a reforzar a súa autonomía, o seu pluralismo e a súa democracia interna renovando continuamente os seus órganos directivos e abrindo os procesos de toma de decisións.

Desexo que estes dez anos sexan os primeiros de moitos outros de duro traballo en defensa dos nosos ideais e que, sen perder a nosa capacidade de adaptación aos novos tempos, nunca esquezamos os nosos orixes e a nosa marca identitaria do constructivismo.

Por todo isto anímovos a ser participantes activos desta organización. Faite ti tamén un amigo ou amiga da Terra, pois contigo aínda estaremos máis preto de acadar o mundo no que queremos vivir.

Dez anos sendo amigo da terra

Xulio López Pérez

Fundador Amigos da Terra Galicia

**Amigos
da Terra**

XUNTA DE GALICIA

PRESIDENCIA

Dirección Xeral de Política Lingüística

+info en: www.amigosdaterra.net

Amigos da Terra

Rúa da Concordia 20 - 2º Esq.

32003 Ourense

Tel.: 988 374 318 | Fax: 988 511 020

info@amigosdaterra.net

www.amigosdaterra.net

Grupo Comarcal de Pontevedra

Apto. de correos 1293 - 36280 Vigo

vigo@tierra.org

Faite **Amig@ da Terra**, remítenos este cupón.

asóciate

(Nome e apelidos)		Data de nacemento	
(Enderezo)		Poboación	C.P.
(Provincia)	Tel.	Móbil	
(Ocupación)		Correo-e	

Desexo participar coma soci@ abonando unha cuota anual de:

☐ 20 euros (só para menores de idade e desempregados)

☐ 80 euros

☐ 100 euros

☐ 40 euros

☐ 60 euros

☐ Outra cantidade.....euros

Desexo participar facendo un donativo de.....euros.

Orde de domiciliación bancaria (recomendado)

Se non queres domiciliar a cuota, envíanos un cheque a nome de Amigos da Terra, ou ingrésao na conta 2091/ 0450/ 41/3040043331 (Caixa Galicia)

Titular da conta ou libreta:.....

Entidade:/ Oficina:/ D.C./..... Nº de conta:.....

Nome e enderezo da entidade:.....

Sr./Sra. Director/a, prego abone con cargo á miña conta os recibos anuais da asociación Amigos da Terra, por un importe de.....Euros

Data.....

Sinatura

- 1.- As persoas socias de Amigos da Terra teñen dereito a participar nas actividades promovidas pola asociación, así como a participar nas decisións, a exercer o seu dereito a voz e voto nas asembleas xerais e a formar parte dos órganos de goberno.
- 2.- As aportacións económicas teñen desgravación fiscal. Amigos da Terra facilitará un certificado xustificativo a petición súa, para o que é preciso que facilite o seu NIF.
- 3.- A información que nos facilita quedará recollida no arquivo de Amigos da Terra. Vostede ten dereito a acceder a ela, rectificala ou cancelala.